

РЕШЕНИЕ

№ 51

гр. Смолян, 09.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН, ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Тоничка Д. Кисьова
Членове: Мария Ан. Славчева
Петранка Р. Прахова

при участието на секретаря Софка М. Димитрова
като разгледа докладваното от Тоничка Д. Кисьова Въззивно гражданско дело № 20225400500030 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С Решение № 353/05.10.2021г., постановено по гр.д.№ 184/2021г. по описа на Смолянски районен съд е осъдена Главна дирекция „Гранична полиция“ гр.София, с адрес : гр.София, бул."Мария Луиза" № 46 да заплати на АС. М. К. с ЕГН *****, с адрес: с.Славеево, общ.Ивайловград, сумите в размер на 684,00 лева-левовата равностойност на неосигурена храна за периода от 01.02.2018г. до 31.07.2020г, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба в съда на 12.02.2021г.; 120,45 лева-мораторна лихва върху задължението за легова равностойност на полагащата се храна, изчислена за времето от 01.03.2018г. до 12.02.2021г. Осъдена е Главна дирекция „Гранична полиция“ -София, с адрес : гр.София, бул."Мария Луиза" № 46 да заплати на АС. М. К. с ЕГН *****, с адрес: с.Славеево, общ.Ивайловград съдебни разноси в размер на 300 лева за заплатено адвокатско възнаграждение. Осъдена е Главна дирекция „Гранична полиция“ гр.София, с адрес : гр.София, бул."Мария Луиза" № 46 да заплати по сметка на РС-Смолян държавна такса върху уважените икове в размер на 100.00 лева и разноси за вешо лице по назначената ССчЕ в размер на 130 лева.

Решението е обжалвано в срок с въззивна жалба с вх.№ 6404/05.11.2021г. от Главна дирекция „Гранична полиция“ -София, представлявана от директора Деян Моллов, чрез процесуалния му представител главен юрисконсулт Ева Стефанова-Тошева с оплакване за неправилност, поради нарушение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост.

Във въззивната жалба се поддържат

оплаквания за неправилност на обжалваната осъдителна част от решението, поради нарушение на материалния закон и на процесуалните правила и поради необоснованост. Излагат се доводи, че приложимата за процесния период редакция на чл. 183, ал. 3 от ЗМВР е следната: „За извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 - 3 и ал. 3, се осигурява безплатна храна. На служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 - 3 и ал. 3, полагащи труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч., се осигуряват ободряващи напитки.“ Безспорно е, че служителят е със статут по чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР. Необосновано съдът е приел за безспорен факта, че служителят е извършвал специфични дейности. В съдебния акт липсват мотиви за установяване от съда на елемента от фактическия състав на нормата, който изисква дейностите да са извършвани при средноденонощни температури под +10 °C и над +30 °C по данни от Националния институт по метеорология и хидрология. Правото на безплатна храна и ободряващи напитки по чл. 181, ал. 3 от ЗМВР е неимушественно право за разлика от правото на храна чл. 181, ал. 1 от ЗМВР, което представлява натурално възнаграждение за труд, поради което и правото на безплатна храна и ободряващи напитки по чл. 181, ал. 3 от ЗМВР не е част от възнаграждението, дължимо за работата на служителя по трудово или служебно правоотношение в администрацията на МВР, респективно неизпълнението на задължението за осигуряване на предпазна храна, не поражда задължение за заплащане на левовата ѝ равностойност, в който смисъл са Решение № 2657/1994 г. по адм. д. № 3037/93 г. на ВС, III г. о., Решение № 216 от 09.06.2011 г. по гр. д. № 718/2010 г. на ВКС, IV г. о., решение № от 26.01.2016 г. по в. гр. д. № 255/2015 г. и решение № от 11.05.2016 г. по в. гр. д. № 47/2016 г. на Окръжен съд - Силистра). Твърди се още, че при уважаването на иска за парична равностойност на безплатна храна, съдът е постановил решение в нарушение на приложимата за процесния период специална правна норма на чл. 6 от Наредба № 8121з-904/30.07.2015 г., съгласно която безплатна храна за служителите на МВР, извършващи дейности, свързани със специфичния характер на труда, се осигурява чрез предоставянето на храни в натура, в който смисъл е Решение № 93 от 24.02.2020 г. по в. гр. д. № 27/2020 г. на Окръжен съд - Русе. Решението е постановено при съществено нарушение на съдопроизводствените правила, тъй като съгласно чл. 235, ал. 2 и 4 ГПК съдът основава решението си върху установените по делото обстоятелства и върху закона, като излага своите изводи в мотивите към решението. Тези основни правила, са нарушени от Смолянския районен съд, който не е изложил мотиви по съществува на спора към постановеното от него решение. Обсъдено е единствено заключението на приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза. В решението липсват мотиви по смисъла на чл. 236, ал. 2 ГПК, тъй като не са изложени никакви конкретни фактически и правни изводи относно предмета на делото, събраните в производството доказателства и релевираните от страните доводи. Този порок на решението обаче представлява нарушение на процесуалните правила, водещ до неговата необоснованост и евентуално - до неговата неправилност като краен резултат, а неправилността на решението по главните иски влече неправилност на решението и в частта, с която съдът е уважил акцесорните иски за заплащане на обезщетение за забава с правно основание чл. 86 от ЗЗД.

Моли да бъде отменена обжалваната част от решението и бъдат отхвърлени отхвърлите исковите претенции като неоснователни. Претендира за разноски за двете съдебни инстанции.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК не е постъпил отговор на въззивната жалба от въззиваемия АС. М. К..

В съдебно заседание жалбоподателят Главна дирекция „Гранична полиция“-София, редовно призван, не изпраща процесуален представител. В постъпило писмено становище от

пълномощника му гл.юрисконсулт Ева Стефанова-Тошева се поддържа въззивната жалба и се предлага съдът да я уважи изцяло.

Въззиваемият АС. М. К. чрез пълномощника си адв.Мая Орманова излага становище за неоснователност на въззивната жалба и моли да бъде потвърдено обжалваното решение.

Смолянският окръжен съд, като взе предвид оплакванията във въззивната жалба, становищата на страните и след като обсъди събраните по делото доказателствата поотделно и в тяхната съвкупност, прие за установено следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, от надлежна страна, имаща интерес от обжалване,срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество въззивната жалба е неоснователна по следните съображения:

Не е спорно между страните, че ищецът АС. М. К. е държавен служител по смисъла на чл.142,ал.1,т.1 от ЗМВР и работи по служебно правоотношение в Регионална дирекция „Гранична полиция“-Смолян на длъжността „старши полицай– водач на служебно куче“. Не се оспорва също, че з апроцесния период от 01.02.2018г. до 31.01.2021г. е изпълнявал служебните си задължения на смени с продължителност на всяка от 12 часа, съгласно месечни графици при сумирано отчитане на работното време.

От заключението по назначената ССЧЕ е установено безспорно, че като държавен служител в системата на МВР ищецът работи на смени, всяка с продължителност 12 часа, съгласно изготвени месечни графици при сумирано отчитане на работното време и през периода от 01.02.2018г. до 31.01.2021г. е положил общо 189 смени, отразени в таблица № 1, колона 2. Съгласно чл.181,ал.3 от ЗМВР за дейности, свързани със специфичния характер на труда, на служителите по чл.142,ал.1,т.1-3 и ал.3 от ЗМВР се осигурява безплатна храна, условията и реда за предоставянето на която са определени с Наредба № 8131з-904/30.07.2015г. , а размерът на сумите се определя със заповед на министъра на вътрешните работи, която за процесния период е Заповед № 8123з-57/09.01.2017г. Вещото лице е посочило, че за периода от 01.02.2018г. до 31.07.2020г. на АС. М. К. не е предоставяна безплатна предпазна храна или левовата ѝ равностойност, а за периода от 01.08.2020г. до 31.01.2021г. на същия е заплатена левовата равностойност на полагаемата му се храна. Констатираното от вещото лице е съобразено с отчетените положени смени от ищеца и е в съответствие с официалните данни от НИМХ по дни, съгласно чл.7,т.2 от Наредбата при средно нощни температури под +10 градуса С и над +30 градуса С. Размерът на левовата равностойност на неосигурената храна за положен от ищеца труд със специфичен характер за периода 01.02.2018г. до 31.07.2020г. е на стойност 684,00 лева. Лихвата за забава върху стойността на храната за всяко месечно задължение, считано от 1-во число на месеца,следващ този, за който се дължи за процесния период до 12.02.2021г. е 120,45 лева, посочени в таблица № 1,колона 4.

С обжалваното решение районният съд е уважил претенцията за легова равностойност на неосигурената безплатна храна за периода 01.02.2018г. до 31.07.2020г. в размер на 684,00 лева, ведно със законната лихва върху главницата, считано от предявяване на иска на 12.02.2021г. до окончателното изплащане на сумата, както и за сумата от 120,45 лева, представляваща мораторна лихва върху задължението за легова равностойност на полагащата се храна, изчислена за времето от 01.03.2018г. до 12.02.2021г.

Въззивният съд, в съответствие с правомощията си по чл.269 от ГПК, след служебно

извършена проверка на валидността на решението и допустимостта му в обжалваните части, намира, че обжалваното първоинстанционно решение е валидно, допустимо и правилно. Формираната и изложена в мотивите на решението от първоинстанционния съд фактическа обстановка е пълна, правилна и кореспондираща с доказателствения материал, поради което и доколкото пред настоящата съдебна инстанция не са събирани нови доказателства, въззивният съд на основание чл.272 от ГПК, препраща към нея.

По оплакванията във въззивната жалба въззивният съд счита, че по делото няма спор между страните, че ищецът работи по служебно правоотношение с ответника в процесния период и понастоящем в РДГП-Смолян на длъжност „Старши полицай-водач на служебно куче“. От заключението по назначената СИЕ е установено безспорно, че като държавен служител в системата на МВР ищецът работи на смени, всяка с продължителност 12 часа, съгласно изготвени месечни графици при сумирано отчитане на работното време и през периода от 01.02.2018г. до 31.07.2020г. е положил общо 189 смени. Неосигурената храна за положен от него труд със специфичен характер за същия период е на стойност 684,00 лв., а лихвата за забава върху стойността на храната е 120,45 лева начислена, считано от първо число на месеца, следващ съответния месец, в който се е полагала безплатната храна до 12.02.2021 г., видно от приетото по делото и неоспорено от страните заключението на вещото лице.

Съгласно разпоредбата на чл. 181, ал.3 ЗМВР, редакция ДВ бр. 97/2017г. за извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 – 3 и ал. 3 се осигурява безплатна храна. Размерът на доволствията и условията и реда за предоставянето им се определят ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи. Съгласно чл. 181, ал. 3 ЗМВР, изм. ДВ бр. 60 от 2020 г., в сила от 1.08.2020 г. на служителите по чл. 142, ал. 1 и 3, които извършват дейности, свързани със специфичен характер на труда, за което се полага безплатна храна, се осигурява левовата ѝ равностойност. Съгласно заключението на вещото лице на ищеца от 01.08.2020г. до 31.01.2021г. е заплатена левовата равностойност на полагащата му се безплатна храна. Действащата за процесния период редакция на същата разпоредба не предвижда заплащане на левовата равностойност, но именно поради нейната несправедливост същата е изменена, и влязла в сила от 01.08.2020г. На основание чл.181, ал. 5 ЗМВР е издадена Наредба № 8121з-904/30.07.2015 г. за определяне на условията и реда за предоставяне на безплатна храна на служителите на министерството на вътрешните работи за извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда на служителите и на ободряващи напитки на служителите, полагащи труд през нощта от 22,00 до 06,00 ч.(обн. ДВ. бр. 62 от 14 август 2015 г., изм. и доп. ДВ бр. 21 от 9 март 2018 г.), издадена от министъра на вътрешните работи, а въз основа на нея е издадена Заповед № 8123з-57/09.01.2017 г., която предвижда да бъде осигурявана безплатна храна в натура при работа при специфични условия. В чл. 2 от Наредба 8121з904/30.07.2015 г. изчерпателно са изброени дейностите, определени за специфични, като в т.7 са предвидени и дейности, извършвани при средноденонощни температури под +10 °С и над +30 °С по данни от Научния институт по метеорология и хидрология към БАН. Няма спор по делото, че по повод на изпълнение на служебните му задължения ищецът е извършвал специфични дейности, предвидени в чл. 2, т.7 от Наредбата. Съгласно чл. 7 от Наредба № 8121з-904/30.07.2015 г. за определяне на условията и реда за предоставяне на безплатна храна на служителите на МВР за извършване на дейности, свързани със специфичния характер на служителите, и на ободряващи напитки на служителите, полагащи труд през нощта от 22. 00 ч. до 06. 00 ч., ръководителите на структури по чл. 37 от ЗМВР, чиито служители имат право на

безплатна храна в натура, организират доставката ѝ съгласно изискванията на ЗОП и в случаите, когато се констатира, че няма започнала такава процедура, то, съгласно § 3 от ПЗР на наредбата, левовата равностойност на полагащата се безплатна храна следва да бъде осигурена от работодателя. Целта на предоставянето на предпазна храна е същата да бъде предоставена в точно определен момент – по време на нощно дежурство, но в настоящата хипотеза последната не е своевременно предоставена, към настоящия момент иск за реално изпълнение не може да се предяви, което не означава, че това право е погасено. Когато едно задължение не е изпълнено и последващото му реално изпълнение е лишено от интерес, това води до трансформация на задължението от натурално в задължение за парично обезщетяване. Липсата на възможност както за реално изпълнение, така и за компенсаторно парично обезщетение, в каквато насока е възражението на жалбоподателя, би довело до крайно несправедливия резултат длъжникът да може да се освобождава от това си задължение чрез неговото просто неизпълнение, което не е целта на предвидените облекчения за служителите, полагащи труд при специфични условия или през нощта, тъй като в противен случай би се стигнало до неоснователно обогатяване на работодателя. Ето защо решението, с което е уважен искът на АС. М. К. осъждане на ГДГП-София да му заплати левовата равностойност на полагащата му се безплатна храна, със съответната лихва за забава е законосъобразно постановено и следва да бъде потвърдено.

С оглед изложеното обжалваното решение като правилно ще следва да бъде потвърдено. На въззиваемия на основание чл.78,ал.3 от ГПК се дължат разноски за въззивна инстанция. В представеното по делото писмено становище с вх.№ 535/18.02.2022г. жалбоподателят на основание чл.78,ал.5 от ГПК е направил възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на пълномощника на въззиваемия, което се претендира в размер от 600 лева. С оглед цената на обжалваната част от решението, която е в размер на 804,45 лева (684 + 120,45), на основание чл.7,ал.2,т.1 от Наредба № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения дължимото минимално адвокатско възнаграждение е в размер на 300 лева. Настоящото дело не е с голяма фактическа и правна сложност, поради което и на основание чл.78,ал.5 от ГПК ще следва да бъде намалено претендираното от въззиваемия адвокатско възнаграждение от 600 на 300 лева, като бъде осъден жалбоподателя да заплати на въззиваемия на основание чл.78,ал.3 от ГПК разноски по делото за адвокатско възнаграждение в размер на 300 лева.

Мотивиран от горното Смолянският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 353/05.10.2021г.,постановено по гр.д.№ 184/2021г. по описа на Смолянски районен съд .

ОСЪЖДА Главна дирекция „Гранична полиция“ -София, с адрес : гр.София, бул."Мария Луиза" № 46 , представлявана от Директора Деян Моллов да заплати на АС. М. К. с ЕГН *****, с адрес: с.Славеево, общ.Ивайловград 300 (триста) лева разноски по делото за заплатено адвокатско възнаграждение за въззивна инстанция.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване на основание чл.280, ал.3, т.1,

предложение I-во ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____